

Jedna duše ve dvou tělech - GASK představuje životní dílo sester Válových

2.2.2023 - Alena Sedláčková | Galerie Středočeského kraje

„Neznám jediného společného známého nebo přítele, který by se při vyslovení jejich jména „Holky Válovky“ nezačal usmívat. Jejich drsnost, temperament, pravdivost výpovědi, naprostá neschopnost se bát a neříct, co si myslí, z nich vytvořily pravdivou legendu...”
Ester Krumbachová, První knížka Ester, 1994 V Galerii Středočeského kraje v Kutné Hoře byla v loňském roce zahájena výstava sester-dvojčat Květy a Jitky Válových Cesta předurčena osudem, jenž se koná u příležitosti stého výročí jejich narození. Klíčovou součástí expozice budou ukázky z pozůstalosti obou sester, která byla v roce 2021 darována do sbírek galerie. Výstavu, která mapuje životní dílo obou sester, budou moci návštěvníci zhlédnout do 19. března 2023.

Sestry Válový patří k nejvýraznějším osobnostem českého umění od konce 50. let 20. století, kdy se staly součástí výrazného nástupu mladé umělecké generace v rámci uvolňujících se poměrů společensko-kulturního „tání“. Od samého počátku vycházela tvůrčí výpověď obou sester z hlubokého soucítění s údělem člověka, nejdříve promítaného do konkrétních výjevů z průmyslového prostředí jejich rodného Kladna, posléze jako všelidská symbolika zobecněných figur. *„I když je jejich umělecké svědectví jasně zakotvené v generačních a historických souvislostech, neobyčejně silný lidský náboj jejich tvorby tyto hranice daleko přesahuje,“* říká Richard Drury.

U sester Válových lze mluvit o mimořádné jednotě, o „jedné duši ve dvou tělech“. Každá z nich by i bez té druhé jistě vynikala jako svrchovaná tvůrčí osobnost, jenže rozdělit je na základě toho či onoho měřítko by popíralo celoživotní symbiózu, která podněcovala a podmiňovala jejich individuální, avšak vzájemně související tvorbu. *„Aby člověk mohl rozumět obsahům díla jedné sestry, musí zároveň rozumět obsahům díla i té druhé,“* dodává kurátor výstavy. Sestry byly také

proslulé svou svéráznou povahou a jadrností projevu. „*Neznám jediného společného známého nebo přítele, který by se při vyslovení jejich jména ‚Holky Válovky‘ nezačal usmívat. Jejich drsnost, temperament, pravdivost výpovědi, naprostá neschopnost se bát a neříct, co si myslí, z nich vytvořily pravdivou legendu...*“ Ester Krumbachová, *První knížka Ester*, 1994.

[Výstava](#) sama je koncipována jako symbolická „pout“, rozčleněná do dvanácti tematických okruhů, skrze něž mohou návštěvníci poznat na monumentálních plátnech i na drobných kresbách, skicách a grafikách procítěnou výpověď sester Válových o dramatu i intimitě lidského bytí. Klíčovou součástí expozice budou ukázky z pozůstalosti sester Válových, kterou v roce 2021 získala GASK darem do svých sbírek. Celkem jde o 1 730 kreseb, skic a grafik. „*Spolu se zahájením výstavy zpřístupní GASK na portálu sbirky.gask.cz 400 děl sester Válových z této pozůstalosti,*“ říká Kateřina Rusková ze správy sbírek Galerie Středočeského kraje.

Výstava v GASK také souvisí s dlouhodobou edukační činností Dagmar Šubrtové v Domě sester Válových v Kladně a s jejím soustavným projektovým připomínáním významu sester Válových v jejich rodném městě. Expozice v GASK je fakticky koncipována jako dovršení „roku Válovek“, během něhož v Kladně v loňském roce proběhl celoroční program.

Výstava *Cesta předurčena osudem* se koná v Galerii Středočeského kraje do 19. března 2023 a jejím kurátorem je Richard Drury. Doprovází ji série komentovaných prohlídek, přednášek odborníků, výtvarných dílen pro rodiny s dětmi, edukačních programů pro školy, taneční workshop a zážitkový program pro nevidomé. Více informací na www.gask.cz.